

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

46. An filij Hæreticorum, qui combusti sunt, sed signa contritionis
dederunt, sint hoc non obstante, irregulares? Et supponitur filios, nepotes
Hæreticorum, & eos, qui Hæreticis faverunt, vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

contrahentium bona fide contraxit. Sed nostra sententia est probabilissima, quam tenet etiam Hurtado *disp. 2. de irregul. difficult. 14. num. 56. Peyrinus tom. 2. de relig. Pralat. quest. 2. cap. 5. §. 9. n. 106. Coninch. disp. 18. dub. 12. num. 103. Secus autem si clam contraxissent, aut uterque parens impedimentum scivisset.*

RESOL. XLV.

An filius natus ex Patre Catholico, qui postea in hæresim incidit, & in ea mortuus est, vel etiam si pariter in brachio seculari traditus est, an inquam, in his casibus filius incurrat irregularitatem, saltem ex infamia? Ex p. 4. tract. 2. Ref. 45.

Sup. hoc in 5. 1. A. Firmat Avila *part. 7. disputat. 4. dub. 7. Turrianus de cens. lib. 9. disput. 62. dub. 2. & alii. Negat Hurtado disput. 2. de irregul. difficult. 3. num. 8. Villalobos tom. 1. tract. 21. difficult. 16. n. 9. & alii.*

Sup. hoc in 5. 1. A. Nota.

2. Sed licet utramque sententiam existimem probabilem esse, tamen adverte amice Lector, quod sententia negativa parum refert in nostris partibus, nam licet supradicti non incurrant irregularitatem infamiam in cap. *statutum* contra filios hæreticorum, incurrere tamen facile possunt irregularitatem ortam ex infamia. Igitur sententia negativa deserviet pro locis hæresi valde infectis ubi hanc irregularitatem ex infamia filii hæreticorum non incurrerent, ut observat Tannerus in 3. *part. disp. 6. quest. 10. dub. 10. numero 201. secus autem, ut dictum est, in nostris; & ita advertit Præpositus in 3. part. quest. 5. de irregul. dub. 7. numero 2. & Coninch. de Sacrament. disputat. 18. dub. 7. num. 51. in fine, quod est valde notandum: quia multi in hoc possunt se decipere ex autoritate DD. asserentium supradictos non incurrere irregularitatem, qui tamen nihil asserunt de irregularitate ex infamia, sed loquuntur tantum, ut dictum est, de irregularitate lata contra filios hæreticorum.*

RESOL. XLVI.

An filii hæreticorum, qui combusti sunt, sed signa contritionis dederunt, sint, hoc non obstante, irregulares?

Et supponitur filios, & nepotes hæreticorum, & eos, qui hæreticis fuerunt, vel eos receperunt irregulares esse, & inhabiles ad beneficia, & officia publica, si per viam virilem descendant, si vero via fœminea filios, non nepotes?

Et an saltem incurrant aliam irregularitatem, nempe ex infamia?

Et notatur, quod non sunt inhabiles descendentes prædictorum morientium absque emendatione, si nati fuerint ex eis, quando erant Catholici, & non fautores, nec receptores.

Et dato, quod hæretici irregulares sint, an satis probabiliter dici possit hanc irregularitatem non extendi ad hæreticos externè negantes fidem, non autem internè?

Et an suspecti de hæresi hanc irregularitatem incurrant?

Et quid de Schismaticis?

Et quis in hac irregularitate possit dispensare? Ex p. 10. ss. 12. & Misc. 1. Ref. 23.

§. 1. Suppono, filios, & nepotes hæreticorum, & Probatum est, irregulares esse, si per viam virilem descendant; si vero via fœminea, filios, non nepotes; ut docet Hurtado ex communi sententia Navarri cap. 27. num. 109; coninch. de Cathol. Institut. tit. 9. numero 14. & leges. Suarez, de Censur. disput. 43. sect. 3. num. 1. Ducuntur ex. cap. *statutum de hæreticis in 6. ubi ii filii excluduntur ab officio, & beneficio, & nomine officii officium Ordinis intelligunt. Sed nomine officii publici, non officium Ordinis, sed jurisdictionis temporalis intelligit Glossa ibi cui alii Doctores adherent. Quapropter Toletus lib. 1. summ. cap. 25. numero 8. Sylvius lib. 6. Theauri, cap. 10. num. 40. censent hos filios irregularitatem non subijci, quia nullibi adversus illos statuta est: quod etiam docet Hurtadus, ubi infra num. 9.*

2. Verum; stando in communi sententia, ad casum propositum in titulo Resolutionis affirmative respondent Doctores, quos citat, & sequitur Sanchez in Summa, tom. 1. lib. 2. cap. 27. num. 22. & sequ. quia licet converti præsumunt in hæresi decedere, & sic converti timore potius, ne vivi comburantur, quam fidei amore; ideoque nec juridicè admittuntur ad penitentiam, nec solemner absolvuntur: quæ solemnis & juridica absolutio videtur requisita, ut ab Ecclesia judicentur decedere ipsi reconciliati, & reincorporati. Hæc sententia est satis probabilis.

3. Sed non minus probabilem contrariam esse patet, quam tunc Lellius in 3. par. cap. 5. de irregul. dub. 1. n. 38. Coninch de Sacram. disp. 18. dub. 7. n. 51. & Gaspar Hurtadus, disp. 2. de irregul. difficult. 3. n. 8. ubi sic ait: Dicuntur inhabiles ad beneficia, & ad officia publica Receptores hæreticorum, & eorum fautores in his, quæ pertinent ad hæresim, & descendentes Hæreticorum, & Receptorum, & Fautorum usque ad secundam generationem inclusive, ut dicitur in cap. 2. de Hæreticis in 6. Hæc tamen inhabilitas limitatur quod ad descendentes ex prædictis per lineam fœmineam ad primum tantum gradum, & etiam limitatur quoad descendentes in prædictis probatis fuisse tales, & non reconciliatis Ecclesie ante mortem, aut non emendatis: ita ut si isti non fuerint juridicè probati hæretici; aut si fuerint, mortui tamen sunt Catholici, aut emendati: eorum descendentes non fiant inhabiles ad prædicta. Quod est verum, quamvis prædicti moriantur relaxati brachio seculari; quia textus absolute loquitur, & absolute excipit descendentes reconciliatos, ita ille.

4. Dicendum est itaque cap. *statutum* hanc irregularitatem Filiis hæreticorum indicens, exigere, ut in hæresi decedant parentes à delicto non emendati, neque Ecclesie reincorporati; quod de iis parentibus non videtur verificari posse; cum de facto ab hæresi absolvantur, decedantque parati penitentiam adimplere, & Ecclesie præceptis obedire. Neque obest, quod solemner eis non præstetur absolutio; satis enim videtur esse, quod de facto concedatur. Hæc enim absolute, quantumvis privata, Ecclesie reconciliantur, & reincorporantur. Neque Textus reconciliationem, & reincorporationem solemnem exigit: & cum sumus in materia odiosa, & pœnali, non est restrictio facienda. Verum, licet hæc omnia satis probabiliter dicta sint; tamen filii prædictorum hæreticorum aliam irregularitatem incurrere videntur, nempe ex infamia. Et ideo Præpositus in 3. par. tract. 5. de irregul. dub. 7. num. 45. sic ait; Pontifex declarat hanc irregularitatem non contrahi ab iis quorum parentes ante mortem sunt reconciliati Ecclesie, & Catholice mortui sunt: quod etiam videtur verum, licet parentes sint damnati

de heresi, & supplicio affici; quia Textus absolutè loquitur, quamvis enim quibuscumque in locis possent incurrere irregularitatem ortam ex infamia: hanc tamen non contrahunt. Ita ille.

5. Nota etiam hic obiter cum Hurtado, ubi supra, & Præposito, contra Suarez de Censuris, disput. 43. sect. 3. n. 2. quod non sunt inhabiles descendentes prædictorum morientium absque emendatione, si nati fuerint ex eis, quando erant Catholici, & non fautores, nec receptores. Et satis etiam probabiliter dici potest, hæreticos occultos non incurrere irregularitatem; ut alibi probavi, & docet Hurtado, ubi supra, diff. 4. n. 14. cum multis aliis. Et dato hæreticos irregulares esse; satis etiam probabiliter dici potest, hanc irregularitatem non extendi ad hæreticos externè negantes Fidem, non autem internè; ut ex Azorio, & Navarro probat Castrus Palaus tom. 6. disp. 6. punct. 19. §. 1. num. 4. quicquid magis probabiliter asserat Suarez, Sanchez, Farinacius, & alii, quos adducit Palaus, num. 3. Nec obstat Textus in c. Presbyteros, disp. 5. nam ibi nullum est verbum, ex quo colligatur Presbyterum illum fidei à Fide apostatasse; poterat enim timore duci, & nihilominus Fidem ex animo abnegare. Deinde casu, quo Textus loqueretur de fide negante; solum comprehendit delinquentes publicè: nam in conclusione dicitur, eos, quorum crimina manifesta sunt ante, vel post ordinationem, à Sacris Ordinibus deiciendos esse; quorum tamen peccata secreta sunt, secreta satisfactione secundum Sacerdotis edictum in propriis Ordinibus remanere posse. Textus autem in c. Non potest, c. Contra Christianos, de heret. in 6. in quibus Apostata à Fide heresis poenis subicitur, intelligendi sunt de verò Apostata, qui Fidem ex animo, negavit: secus qui solum verbis, vel factis negationem significavit. Fateor tamen contrariam sententiam esse communioem.

6. Petes primò: An suspecti de heresi hanc irregularitatem incurrant? Affirmant aliqui, sed probabilius negatur, quia nullibi sufficienter exprimitur. Petes Secundo: an eam incurrant schismatici? Respondetur negativè, si non sint hæretici. Petes Tertiò: Quis in hac irregularitate possit dispensare? Respondetur, ordinariè solum Summum Pontificem: si tamen crimen sit occultum, videtur Episcopus posse dispensare, juxta Concilium Tridentinum sess. 24. c. 6. de Reformatione. Ità variè, quia eo cap. excipitur sola irregularitas proveniens ex homicidio voluntario occulto. Sed crimen heresis, ut dixi, si est occultum, aliqui probabiliter asserunt, non inducere irregularitatem.

RESOL. XLVII.

An filii Sacerdotum, Paganorum, Iudeorum, &c. sint irregulares?

Et difficultas verò consistit, quanto tempore sit judicandus aliquis Neophytus, ut ratione irregularitatis non possit etiam minores Ordines recipere, an post decem annos à suo Baptismo non sit amplius irregularis? Et in tali casu notatur, quod non dispensatur in irregularitate, sed declaratur irregularitatem cessasse. Ex part. 4. tract. 2. Ref. 50.

§. 1. Respondo quod si dicti baptizati sunt ab infamia, nullam incurrunt irregularitatem, quia non sunt filii hæreticorum, contra quos lata est in jure irregularitas. Ita DD. quos citat & sequitur Bonacina de cens. disp. 7. quest. 3. punct. 7. num. 11. Si autem conversi sunt, & baptizati in adulta ætate, dicuntur Neophyti, & sunt irregulares, ut communiter tradunt Doctores; difficultas verò consistit, quanto tempore sit judicandus aliquis Neophytus, ut ratione irregu-

laritatis non possit etiam minores Ordines recipere. Mihi placet sententia Filliucii tom. 1. tract. 20. ap. 9. num. 240. Suarez de cens. disp. 42. sect. 3. num. 6. & 7. & aliorum, asserentium non posse ullum certum tempus assignari ad judicandum aliquem pro Neophyto: qui potest eum promovere, quem post aliquam temporis dilationem à die suscepti Baptismi judicat habilem & idoneum ad Ordines. Nota tamen quod in tali casu Episcopus non dispensat in irregularitate, sed declarat irregularitatem cessasse, jura enim certum tempus non præscribunt. Nota tamen hic cum Hurtado disp. 2. de irregul. diff. 19. n. 61. & aliis, quod post decem annos à suo Baptismo Neophytus non est amplius irregularis.

RESOL. XLVIII.

An fidei negans fidem ab ea apostatando sine sponte, sine timore ductus incurrat irregularitatem?

Et si crimen notorium sit, an incurrat irregularitatem ex infamia, non verò si sit occultum? Ex part. 4. tr. 2. Refol. 49.

§. 1. Hic casus olim mihi in facti contingentia accidit, & supradictum apostatam esse irregularem docet Sanctarellus tract. de heresi c. 25. dub. 1. num. 4. Majolus de irregul. lib. 5. c. 34. n. 2. Sanchez in sum. tom. 1. lib. 2. c. 25. n. 6. Suarez de cens. disp. 43. sect. 2. n. 2. Farinacius de heresi quest. 92. n. 73. quod probat Sanchez ex cap. Presbyteros, disp. 50. qui textus de fictis apostatis videtur apertè loqui.

2. Verum ego contrariam sententiam cum Filliucio tom. 1. tr. 20. cap. 9. n. 230. probabilem puto, si crimen occultum sit, nam si crimen esset notorium, incurreret irregularitatem ex infamia, non autem irregularitatem peculiarem; & ratio est, quia talis irregularitas non videtur infligenda contra tales in nullo canone: ergo, &c. & ita hanc sententiam tenet Azorius tom. 1. lib. 8. c. 11. quest. ult. & c. 21. quest. 8. & ad cap. Presbyteros, respondet Filliucius loc. cit. n. 231. & hanc sententiam probabilem etiam esse putat Bonacina de cens. disp. 7. quest. 3. punct. 7. num. 2. nam sententiam contrariam, quam ipse, & meritò, tenet, & ego tenco, vocat tantum probabilioem.

RESOL. XLIX.

An Hæreticus occultus incurrat irregularitatem? Et an Hæreticus occultus possit imperatam absolutionem possit sine ulla dispensatione, & metu irregularitatis celebrare? Ex p. 4. tr. 2. Ref. 46.

§. 1. Affirmativè respondet Turrianus de censur. lib. 9. disp. 62. dub. 1. Filliucius tom. 1. tr. 20. can. 9. n. 228. Præpositus in 3. p. 9. 5. de irregul. dub. 7. numer. 50. Coninch de cens. disp. 18. dub. 7. n. 50. Suarez de cens. disp. 43. sect. 1. n. 4. Sanctarellus tract. de heresi c. 25. dub. 1. Sanchez in sum. tom. 1. lib. 2. cap. 25. num. 2. & alii penes ipsos, adducunt pro hac firmanda sententia multos canones.

2. Sed non desunt Doctores negativam sententiam asserentes, & ita novissimè docet Petrus Cornejo in 3. p. D. Thoma tr. 5. de irregul. disp. 9. dubio unico, 9. 4. Hurtado disp. 2. de irregul. diff. 4. n. 13. & Tannerus in 3. p. disp. 6. 9. 10. dub. 10. n. 200. Layman in Theol. moral. lib. 2. tract. 5. part. 1. cap. 6. n. 11. Philarchus de officio Sacerd. tom. 1. p. 1. lib. 4. c. 15. Avila p. 7. disp. 4. dub. 2. Hentiq. lib. 14. c. 4. n. 6. Emanuel Sà vers. irregularitas ex defectu anime n. 2. Sayrus de cens. lib. 7. c. 12. n. 26. & Garcias de benef. tom. 2. p. 11. c. 10. num. 83. & 84. Unde secundum hos